

af en elastisk Lønningslov, elastisk i den Forstand, at Lønningerne i nogen Grad kunde holde Trit med Dyrtiden, saaledes som den efterhaanden udviklede sig, og da man gik til denne Lønningslov, indførte man, som jeg sagde før, 3 Tillæg, hvoraf i hvert Fald de to var noget elastiske. Jeg hørte nok, at det ærede Medlem, som talte paa Socialdemokratiets Vegne, kun nævnte det ene Tillæg som elastisk, og det er for saa vidt rigtigt, som det var elastisk i den Forstand, at det var automatisk, medens det andet Tillæg, nemlig Stedtillægget, nok kunde forandres, men kun efter Ansøgning til Ministeriet — i Almindelighed var Forholdet det, at Ansøgningen gik gennem Lønningsraadet til Ministeriet med Hensyn om at rykke dette eller hint Stedtillæg op i en højere Sats.

Det var Dyrtidstillægget, som blev automatisk indrettet, og det har efter min Opfattelse vist sig, hvor heldigt det var, at det blev saaledes indrettet. Jeg tror, jeg tør sige, at intet af de Tillæg, man har haft, har der været saa lidt Vrøvl om som netop Dyrtidstillægget. Det er for saa vidt meget naturligt, som det er bygget op paa det Pristal, der er udregnet efter de nøgne Tal, som indkommer fra Kommunalbestyrelserne. Pristallet fastsættes som bekendt derved, at der 4 Gange om Aaret indsamles Pristalsberegninger fra samtlige Landets Købstadkommuner og ca. 100 Landkommuner. Paa disse Indberetninger bygger Pristallet, og det stiger og falder altsaa automatisk efter de Indberetninger, som kommer til at foreligge. Derfor er det saa naturligt, at Dyrtidstillægget er det Tillæg, som der har været størst Ro om.

Mindre Ro har der været om Stedtillægget. Dette Stedtillæg grunder sig som bekendt paa to Ting, Huslejen og Skatteprocenten. Der er 3 Sæts, a., b. og c., og jeg tror ikke, der er en Tjenestemand i hele Danmark, som ikke kender Stedtillæggets ABC. Men medens almindelige Mennesker som Regel begynder Alfabetet ved A og ender med det sidste Bogstav, gaar Tjenestemændene den modsatte Vej; de er altid tilbøjelige til at ende med A, og det er ikke saa unaturligt, eftersom dette at faa Stedtillæg efter Sæts a. betyder 450 Kr., medens det efter Sæts b. betyder 330 Kr. og efter Sæts c. kun 240 Kr. Det er altsaa ikke saa mærkværdigt, om Tjenestemændene har en noget anden Opfattelse af Alfabetet end andre Mennesker, thi det er jo et økonomisk Spørgsmaal for deres Vedkommende. Jeg tror, at der ikke er en eneste Tjenestemand her i Landet, som faar Stedtillæg efter Sæts

c., som ikke mener sig fuldt berettiget til at komme op i Sæts b. eller endogsaa a. Der er vel ikke een Kommune her i Landet, som ikke har indsendt Ansøgning til Lønningsraadet om at komme op paa en højere Sæts. Det er altsaa ikke en slet saa behagelig Elasticitet, der findes med Hensyn til dette Tillæg som med Hensyn til Dyrtidstillægget.

Nu kræves der en Ændring i Reglerne for Stedtillægget; i Stedet for de hidtil gældende tre Sæts indføres der fem Sæts, og samtidig forhøjes Stedtillægget ganske betydeligt i de første Sæts. Jeg maa sige, at det er den Bestemmelse i det foreliggende Forslag, som tiltaler mig mindst, om jeg end ikke vil rejse nogen Opposition derimod; der er ogsaa fra Provinstjenestemændenes Side fremsat ret stærke Beklagelser — og med Rette synes jeg — over, at man har formet Stedtillægget saaledes. Men jeg forstaar, at det alt sammen er ordnet i Overensstemmelse med Tjenestemandorganisationerne, og for saa vidt vil altsaa den højtærede Finansminister — hvad skal jeg sige — proklamere sin Uskyldighed overfor Tjenestemændene med Hensyn til disse Forhold.

Hvad Konjunkturtillægget angaar, har det været et fast Tillæg, fastlagt i den Forstand, at det ikke svingede med Priserne saaledes som Dyrtidstillægget. Som jeg sagde før, var alle 3 Tillæg at betragte som et Supplement til de Lønninger, man havde i 1919, men de to sidste Aar har Konjunkturtillægget nærmest været at betragte som en Regulator for Dyrtidstillægget, idet det var saa viseligt indrettet, at naar Dyrtidstillægget gik op, gik Konjunkturtillægget ned. Hvorvidt dette stod i Forbindelse med, at det var en Balancetidsalder, vi levede i, ved jeg ikke, men det var i alt Fald en Balance, som ikke var særlig tiltalende for Tjenestemændene, og som ikke skabte særlig Balance, men tværtimod en vis Underbalance i deres Tilfredshed. Nu tilstræbes der en Ændring i disse Regler, og jeg tror, det maa indrømmes, at den er paakrævet. Det erkendes jo ogsaa fra alle Sider, ikke alene indenfor Tjenestemændenes Kreds; der er i Virkeligheden ingen principiel Uenighed om, at det i alt Fald for enkelte Klasser er nødvendigt at gaa til en Ændring. Jeg hørte nok den ærede Ordfører for Venstre sige, at det var noget, man fra Venstres Side ikke vilde gaa med til, men jeg skal dog gøre opmærksom paa, at der foreligger Ændringsforslag, stillet af det ærede Medlems Parti i Folketinget. Jeg ser godt, at der er undtaget visse Klasser. Det ærede Medlem nævnte, at det var Forsørgerplichten, man især havde Øje for,